



POSOW

Preparedness for oil-polluted

Shoreline cleanup and

Oiled Wildlife interventions

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior

protecció civil





INFORME FINAL

Formació de formadors sobre preparació per a la neteja del litoral contaminat per hidrocarburs i primera intervenció sobre la fauna (projecte POSOW)



27-28 Novembre 2013



POSOW és un projecte cofinançat per la Unió Europea sota [l'Instrument Financer de Protecció Civil](#) desenvolupat en cooperació amb [ISPRA](#), [Cedre](#), [See Alarm](#) i [CPMR](#). I coordina pel Centre d'Emergència Regional de Contaminació Marina del Mar Mediterrani [REMPEC](#), un Centre regional de la [Convenció de Barcelona](#).

Introducció

La Direcció General de Protecció Civil de Catalunya, amb la col·laboració de la ONG Submon, ha organitzat una Formació de formadors en la neteja de la contaminació de hidrocarburs de les platges entre el dies 27 i 28 novembre de 2013 a les seves instal·lacions a Barcelona, Catalunya.

La formació estava dirigida als responsables de Protecció Civil dels municipis que es poden veure implicats en les operacions davant una emergència de contaminació costanera per hidrocarburs. Aquests responsables locals també són els encarregats de formar i supervisar els voluntaris locals durant un incident. L'objectiu de la formació era proporcionar coneixement sobre avaluació i neteja de la costa contaminada per hidrocarburs, així com la intervenció sobre la fauna afectada.

Aquesta formació ha estat organitzada en el marc del projecte POSOW cofinançat per la Unió Europea sota l'Instrument Financer de Protecció Civil desenvolupat en cooperació amb ISPRA, Cedre, Sea Alarm i CPMR i coordinat pel Centre d'Emergència Regional de Contaminació Marina del Mar Mediterrani – REMPEC, un Centre regional de la Convenció de Barcelona.

Van participar en la formació 28 responsables locals de protecció civil, juntament amb cinc representants estatals i regionals del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient. La llista de participants s'adjunta al present informe a l'**Annex I**.

Núria Gasulla i Fernández, Subdirectora general de Programes en Protecció Civil de la Direcció General de Protecció Civil, va donar la benvinguda als participants i els va donar les gràcies per la seva participació. Va fer constar la importància dels coneixements adquirits a nivell municipal. La representant de REMPEC, Souade Nasserri, va prendre la paraula per presentar el projecte POSOW. Els participants van demanar més informació en relació a la base de dades de voluntaris i formadors de voluntaris.

La tècnica de la Direcció General de Protecció Civil i formadora acreditada del POSOW, Ester Gonzalez Hernando, va aprofitar per presentar-se. Tots els participants es van presentar abans del començament de la formació.

El programa del curs de formació de 3 dies es presenta en l' **Annex II**. Els idiomes del curs van ser el català i el castellà.

Desenvolupament del Curs

Dia 1

Sistema de Resposta Català

L'Ester Gonzalez Hernando va realitzar la presentació del Pla especial d'emergències per Contaminació Accidental de les Aigües Marines a Catalunya (CAMCAT) , explicant el sistema de resposta i la cadena de comandament establerta en cas d'un incident amb afectació tant a mar com a terra. Va indicar les zones més vulnerables i amb més risc del litoral català, en funció de les seves característiques naturals i les activitats portuàries, entre d'altres factors.

Gestió dels Voluntaris

Ester Gonzalez Hernando va realitzar les presentacions sobre la Gestió dels Voluntaris, explicant les funcions assignades als voluntaris en aquests plans, donant com a principals elements a tenir en compte la seguretat i l'organització dels voluntaris sota la cadena de comandaments establerta.

Dia 2

Sessió Pedagògica

El segon dia de la formació va començar amb una sessió pedagògica realitzada per la Imma Solé Colomer, Responsable d'Informació de la Direcció General de Protecció Civil. Va explicar els aspectes principals a tenir en compte quan es fa una presentació. Va insistir en la importància de crear una interacció amb l'audiència mitjançant presentacions i discursos clars.

Avaluació de Costa Contaminada per Hidrocarburs

Seguidament, l'Ester Gonzalez Hernando va realitzar les presentacions sobre avaluació i neteja de la costa contaminada, l'organització de lloc de treball i les tècniques a utilitzar en funció dels substrats. Va subratllar la importància d'avaluar el tipus i l'extensió de la contaminació abans de començar amb les actuacions de neteja.

Va tenir lloc un debat sobre la disponibilitat d'equipament adequat als municipis i la distribució de les funcions i responsabilitats en la neteja entre els voluntaris i els formadors. Es va concloure que l'empresa pública TRAGSA seria un dels punts de contacte principal per al subministrament d'equipament en cas d'emergència.

Intervenció sobre la Fauna Contaminada

Mari Luz Parga, representant de l'ONG Submon, va realitzar les presentacions sobre intervenció sobre la fauna, des de la recollida fins a l'estabilització dels animals. Es va debatre sobre els tipus d'animal que es poden trobar a la costa catalana. La Mari Luz Parga va donar exemples basats en la fauna local. També va insistir en l'impacte psicològic d'una situació de contaminació per hidrocarburs que pot afectar tant a la fauna com als voluntaris.

Presentació d'un Simulacre d'Emergència

El Sr. Ricard Garcia Baron, tècnic de protecció civil de Torredembarra, va presentar un simulacre que es va fer en el seu municipi amb la col·laboració de Creu Roja i les autoritats regionals i nacionals que tenen competències en contaminació marina tant a mar com a terra. Va explicar les tasques que es van fer per instal·lar el lloc de treball a la platja i les funcions i responsabilitats de cada entitat. Els participants al curs van debatre sobre les dificultats i els aspectes a tenir en compte per organitzar aquest tipus de simulacres.

Conclusió de la formació

Avaluació de la formació

Al finalitzar la formació, la Direcció General de Protecció Civil va lliurar als participants uns fulls de valoració del curs. La taula següent resumeix l'avaluació donada per 22 participants al curs. La qualificació es basa en una escala de l'1 a 4, on 1 és dolent i 4 excel·lent.

Títol del conferència/presentació/exercici	Qualificació (1 a 4)	Observacions
Objectiu	3.03	Un exercici pràctic hauria estat molt positiu. La participació de comandaments implicats en grans accidents com el del Prestige hauria estat interessant.
Metodologia	2.92	El material s'hauria de traduir al català. Els manuals com a mínim haurien d'estar en castellà per assegurar la comprensió.
Organització	3.06	Per a molts participants, la duració del curs va ser massa curta.
Autoavaluació	+0.79	La formació va millorar el nivell de coneixement dels participants de 2,11 a 2,89.
Formadors	3.21	Els participants, en algunes presentacions, han demanat més interacció i dinamisme. Per tal que les explicacions siguin clares és necessari que els formadors tinguin un profund coneixement de la matèria.

Es pot observar a partir d'aquestes respostes que els participants aprecien i valoren positivament el contingut de la formació, el material i els formadors. Segons els participants, s'haurien de millorar els següents aspectes:

- La formació hauria de ser més llarga.
- Els manuals s'haurien de traduir a l'espanyol, perquè és massa complicat seguir els manuals en anglès.
- S'hauria d'haver organitzat un exercici pràctic per il·lustrar els temes dels que s'ha parlat durant la formació.

- Una visita al Centre de coordinació d'emergències de Catalunya (CECAT) hauria estat interessant.

El debat general que tenia lloc entre els participants i els formadors contenia els següents aspectes:

- Més informació i aspectes pràctics del CAMCAT
- La barrera de l'idioma era clarament un aspecte estressant pels participants: cal tenir en compte que els manuals i la informació relacionada amb els temes del projecte POSOW es poden trobar en espanyol als següents projectes i organitzacions:

- Cedre: <http://www.cedre.fr/index-es.php>
- Arcopol i Projectes de + Arcopol: <http://www.arcopol.eu/home.aspx?id=es>
- Directrius de REMPEC, com les Guies d'Avaluació de Costa Mediterrània Contaminada per Hidrocarburs disponibles en espanyol:

http://www.rempec.org/rempec.asp?theIDS=2_224&theName=RIS&theID=15&daChk=2&pgType=1

Lliurament del Certificat i conclusió de la formació

Al final de la formació, l'Ester Gonzalez Hernando de la Direcció General de Protecció Civil, va prendre la paraula per agrair als participants i a l'equip del Projecte POSOW la seva assistència i participació. Els certificats de la formació es van lliurar als voluntaris.